

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quanta corporis pars abluenda est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Inclusus
culeo.

Vestes solā
asperit.

Infans in
vtero.

Asperio
aquæ.

Ratio est, Quia alioqui homo non propriè dicitur *Baptizari* vel *Ablui*. Vt si quis culeo inclusus mergeretur, non ablueretur. Idem dico, si vestes tantummodò aspergerentur; quamvis aliqui contrarium sentiant. Et confirmatur, Quia alioqui posset infans baptizari in vtero matris, perfusa, vel immerfa matre; quod est contra communem sententiam, & praxim totius Ecclesiæ.

Neque verisimile est Apostolos Actor. 2. baptizasse tali asperione, quali aqua benedicta aspergitur; quia poterant capita illorum facillè perfundi; erant enim plures Ministri, qui brevi tempore plurimos baptizarent. Aqua lustralis non est Sacramentum, sed quiddā sacramentale, vim habens ex intentione & precibus Ecclesiæ. Vnde non est necesse, vt corpus tangat, sufficit vt vestem tangat: id enim Ecclesia non requirit, sed tantum, vt cum pio animi motu excipiat.

DVBIVM II.

Quanta corporis pars abluenda est?

28
Caput.

Respondeo, Ex more Ecclesiæ tenentur Sacerdotes, si fieri potest, vt minimum caput aqua perfundere; vt colligitur Canone *Postquā*. de Cōsecratione dist. 4. Ratio est, Quia caput est primaria pars hominis, in qua vigent omnes sensus; & sic in capite omnes sensus sanctificantur.

Pectus.

Ad rationē tamen Sacramenti, perfusio capitis non est necessaria. Nā si pectus, vel alia pars præcipua perfundatur, certum est constare Sacramentum. Quod si vel pes, vel manus duntaxat, res nō est ita certa; quamvis sit valdè probabile: vnde postea sub conditione esset rebaptizandus; multoque magis, si solū digitus tinctus fuerit: hæc enim ablutio non videtur sufficiens, vt inde homo dicatur simpliciter *Ablutus*, *vinctus*: tanta tamen ablutio est necessaria, vt patet ex forma baptismi.

Digitus.

Aduerte tamē, Non esse omnino improbabile, abluitionem digiti, vel alterius minimæ partis, sufficere ad substantiam Sacramenti. Ita Victoria qu. 32. de Baptismo, & plurimi recentiores, qui etiam vnius guttæ contactum sufficere putant. Et ratio est, Quia in quavis parte est tota anima, ac proinde tota sanctificari potest. Asperio tamen capillorum nullo modo videtur sufficiens, quidquid dicat Sotus.

Capilli.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum Trina immersio sit necessaria ad substantiam Baptismi?

29

Respondeo, Necessariam non esse: qui tamē eam contra Ecclesiæ suæ consuetudinem ommitteret, peccaret.

Trina im-
mersio
olim in
precepto,
& cur.

Notandum tamen, In principio Ecclesiæ morè fuisse ter mergendi. Ita præceptum fuit ab Apostolis Can. 49. ob quosdā hæreticos, qui præuē de mysterio Trinitatis sentiebant; vt Cerinthus, Ebiōn, & similes; qui docebant Christum esse nudū hominem: nominari autē Filium Dei ratione meriti suæ mortis; quare, vt hoc representarent, vnica merione utebantur, baptizantes *In mortē Christi*. Trina merionis meminerunt Dionysius lib. de Eccles. Hierarchia c. 2. par. 2. Tertullianus cōtra Praxeam, & lib. de Baptismo. Basilii lib. de Spi-

ritu S. ad Amphiloc. c. 27. vbi est recenset inter Apostolicas traditiones. Ambrosius lib. 2. de Sacramentis cap. 7. Representatur per eam Trinitas personarum: vnde optimè respondet formæ; & triduanæ Christi sepultura: per baptismum enim Christo consepelitur.

Eius signi-
ficatio.

Primus autem, Qui post Apostolorū tempora ausus fuit vnica merione vt, fuit Eunomius, teste Sozomeno lib. 6. histor. cap. 26. & Nicephoro lib. 11. c. 11. Postea tamen Gregorius Magnus præcepit baptismum fieri vnica merione, ob quosdā Arianos, qui per trinam merionem tres essentias inducebant, vnitatē diuinitatis diuidentes. Patet hoc lib. 1. Registri c. 41. ad Leandrum. Idē paulò post constitutum in Concilio Toletano 4. cap. 5. Congruentia huius sunt: tūm, quia vnica essentia est trium personarum: tūm, quia Christus semel tantum mortuus, semel sepultus: tūm denique, quia populus Israeliticus semel mare Rubrum, semel Iordanem transtulit.

30
Vnica im-
mersio per
quem in
Ecclesiam
inducta,
cuius con-
gruentia,

Dices, Pelagius Papa affirmat Euangelicū esse præceptum *In nomine Trinitatis trina merione vnica* quemque baptizari; vt patet Can. *Multi sunt*. de Cōsecratione dist. 4. Respondeo præceptum hoc referendum tantummodò ad nomenclaturā Trinitatis, non ad Trinam merionē. Vide D. Th. ad 2.

Pelagius
Papa.

DVBIVM I.

Si Infans moueretur ante tertiam merionem, vtrum censeretur baptizatus?

Respondeo, Si forma fuit terminata ante tertiam merionem, v. g. simul cum 1. vel 2. merione, & statim post hoc momentum infans obiit, est verè baptizatus; vt rectè docet hîc Caietanus contra Paludanum. Ratio est, Quia trina merio nō est de substantia Sacramenti, sed sufficit ablutio. Vnde si forma cōpleatur simul cum prima merione, iā constat baptismus; & due sequentes meriones nihil operabuntur, etiamsi Minister intendere per eas baptizare. Cuius ratio est, Quia completo Sacramento quoad partes essentielles, non potest Minister eius effectū suspendere, modò intēdat facere quod facit Ecclesia: operatur enim Sacramentum per modum cause naturalis. Quod si Minister ita suam intentionem determinaret ad trinam merionem, vt expressè excluderet vnica, nolens per eam baptizare, nihil efficeret: vnde, si velit vt omnes meriones concurrant, ita debet terminare verborum formulam, vt non compleat ante tertiam merionem.

31
Affirma-
tur.

Restringi-
tur.

DVBIVM II.

Vtrum tota ablutio, seu immersio, præsertim quando fit per motum localem aquæ per corpus, vel corporis per aquam, sit de substantia Sacramenti?

Respondeo, Eam totam esse de substantia Sacramenti, quæ peragitur ante complementum verborum: id autē totum, quod sequitur post terminum verborum, non est villo modo de substantia, si ea pars quæ antecessit, erat sufficiens, vt ab illa præcisè homo diceretur *Ablutus*, etiamsi hæc pars esset minima inter eas, quæ sufficiunt. Ratio est; Quia posito sufficiens partis contactu, vnde homo potest dici *Ablutus*, & accedente complemento verborū, constat integrum Sacramentum: 26

32
Responso
est cum di-
stinctione.